

Gada pārskats 2016: jaunā grāmatvedības direktīva

Lolita Čapkeviča
LZRA Valdes priekšsēdētāja
PricewaterhouseCoopers SIA
Valdes locekle

Ieviešana

- Direktīvas prasības jāievieš normatīvajos aktos līdz 20/7/2015, spēkā attiecībā uz finanšu gadiem, kas sākas 1/1/2016 vai vēlāk 2016. gada laikā.
- Taps jauns Gada pārskatu likums un Konsolidēto gada pārskatu likums.

Svarīgākais

- Izmaiņu mērķis
- Uzņēmumu dalījums kategorijās
- Finanšu pārskata apjoms
- Direktīvas radītā problemātika
- Izdevība labām izmaiņām

Izmaiņu mērķis

- Uzņēmējdarbības vides uzlabošana, administratīvā sloga mazināšana, jo īpaši attiecībā uz MVU;
- MVU «internacionalizācija» - pārrobežu konkurētspējas (produktivitātes) uzlabošana;
- Uzņēmumu ziņošanas pienākuma līdzsvarošana ar finanšu pārskatu lietotāju interesēm: pārlika apgrūtinājuma noņemšana MVU uzņēmumiem.

Uzņēmumu dalījums kategorijās

	Direktīva (uzņēmumi un grupas)	LR GPL
Mikrouzņēmums	Bilance < EUR 350,000 Neto apgr. < EUR 700,000 Darbinieki <10	Bilance < EUR 50,000 Neto apgr. < EUR 100,000 Darbinieki <5
Mazs	Bilance < EUR 4 milj. Neto apgr. < EUR 8 milj. Darbinieki <50	Bilance < EUR 400,000 Neto apgr. < EUR 800,000 Darbinieki <25
Vidējs	Bilance < EUR 20 milj. Neto apgr. < EUR 40 milj. Darbinieki <250	Bilance < EUR 1,4 milj. Neto apgr. < EUR 3,4 milj. Darbinieki <250
Liels	Bilance > EUR 20 milj. Neto apgr. > EUR 40 milj. Darbinieki >250	Bilance > EUR 1,4 milj. Neto apgr. > EUR 3,4 milj. Darbinieki >250
Sabiedriskās nozīmes uzņēmums	Pielīdzināts lielajam	Pielīdzināts lielajam

Bilances datumā jābūt spēkā vismaz diviem no trim minētajiem kritērijiem (divus gadus pēc kārtas).

Lielie un vidējie uzņēmumi Latvijā

- 2012. gadā – 165 uzņēmumi ar neto apgrozījumu > EUR 40 milj., no tiem darbinieku skaits > 250 bija 72 uzņēmumiem (2011. gadā: attiecīgi 138 un 63 uzņēmumi).

Avots: Dienas Bizness, TOP500 Latvijas uzņēmumi pēc 2012. un 2011. gada neto apgrozījuma.

- 2012. gadā – 934 uzņēmumi ir pārsnieguši vismaz 2 no 3 mazā uzņēmuma kritērijiem.

Avots: VID

Finanšu pārskata apjoms mazajiem uzņēmumiem

- Finanšu pārskats: bilance, peļņas vai zaudējumu aprēķins, ierobežota apjoma pielikums.
- Dalībvalstis nedrīkst pieprasīt mazajiem uzņēmumiem papildus pārskatu iekļaušanu vai citu informāciju papildus tai, kas pieprasīta Direktīvā.
- Izņēmums: nodokļu normatīvajos aktos iekļautas informācijas atklāšanas prasības nodokļu iekasēšanas nolūkam.
- Mazie var uzrādīt un atklāt papildus informāciju brīvprātīgi.

Mazajiem uzņēmumiem vairs nebūs jāuzrāda pielikumā

- Atalgojums vadības, valdes locekļiem (V, L, SNU);
- Valdes ieteiktā peļņas sadale (V, L, SNU);
- PZA individuālu posteņu atšifrējums, ja vien tiem nav ārkārtējs raksturs (lielums, būtība);
- Bilances posteņu sīkāks atšifrējums un apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma ietekme;
- Darbinieku izmaksu sadalījums atalgojumā un VSAOI, t.sk. pensijas (ja PZA sastādīts pēc apgrozījuma izmaksu metodes) (V, L, SNU);
- Neto apgrozījuma sadalījums pēc darbības veidiem un ģeogrāfiskajiem tirgiem (L & SNU);
- Revidentam samaksātais honorārs sadalījumā pa pakalpojumu veidiem (L & SNU)

Dalībvalsts var pieprasīt mazajiem uzņēmumiem pielikumā uzrādīt

- Ilgtermiņa ieguldījumu kustības pārskatu;
- Būtisku notikumu pēc bilances datuma (kas nav iekļauti bilancē vai PZA) raksturu un finanšu ietekmi uz uzņēmumu;
- Darījumus ar saistītajām pusēm.

Finanšu pārskata apjoms un saturs vidējiem un lielajiem uzņēmumiem

Dalībvalsts var pieprasīt:

- Papildus minimālajam saturam - citu galveno pārskatu iekļaušanu (piem., naudas plūsma, pašu kapitāla kustība);
- Informācijas atklāšanu papildus Direktīvā prasītajai;

Vidējiem uzņēmumiem – var pieprasīt uzrādīt informāciju, kas obligāta lielajiem uzņēmumiem un SNU.

Atvieglojumi MVU (pēc dalībvalsts ieskata)

- Mazajiem - saīsināta bilances forma, uzrādot ar romiešu cipariem uzskaitītos posteņus (piem., pamatlīdzekļi, krājumi, debitori, ilgtermiņa kreditori, īstermiņa kreditori);
- Mazajiem un vidējiem – saīsināta PZA forma, uzrādot ‘bruto peļņu’ kā pirmo posteni;
- Mazie – var nesniegt vadības ziņojumu.

Finanšu pārskata revīzija

- Obligāti veicama vidējiem, lielajiem un sabiedriskās nozīmes uzņēmumiem;
- Direktīvas preambulā* – apgalvojums, ka ar šo Direktīvu nevajadzētu liegt dalībvalstīm noteikt revīziju mazajiem uzņēmumiem, ņemot vērā mazo uzņēmumu un to finanšu pārskatu lietotāju īpašos apstākļus un vajadzības;
- Revīzijas sliekšnis – ne zemāk par mikrouzņēmumu.

*- preambula - palīgļīdzeklis direktīvas pamatteksta satura noskaidrošanā

Direktīvas radītā problemātika

- Neproporcionāla ietekme uz ļoti mazām valstīm, tostarp Latviju, Igauniju;
- Informācijas pieejamības ierobežošana un sadārdzināšana;
- Maldinoša atsauce uz administratīvā sloga mazināšanu.

Izdevība labām izmaiņām

- Trūkstošo uzskaites un informācijas atklāšanas prasību ieviešana LR normatīvajos aktos, piemēram, noma, komercdarbības apvienošana u.c.
- Atļaut izmantot MVU SFPS un SFPS kā uzskaites bāzi;
- Formulēt Latvijas apstākļiem un sabiedrības interesēm atbilstošus neatkarīga apliecinājuma par finanšu pārskatiem veidus un sliekšņus.

Paldies par uzmanību!

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PricewaterhouseCoopers SIA, its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© <YEAR HERE> PricewaterhouseCoopers SIA. All rights reserved. In this document, “PwC” refers to PricewaterhouseCoopers SIA which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.